Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Angela Ciubotaru)
Dosarul nr. 2ac-709/23
(2-23034001-02-2ac-20122023)

D E C I Z I E

14 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Viorica Mihaila

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de apelanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2023, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria satului Călinești împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”ECOLIDER TRANS” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 6 martie 2023, reclamanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”ECOLIDER TRANS” (*în continuare SRL”ECOLIDER TRANS”*) cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii a menționat că în baza contractului pentru achiziționarea bunurilor/ lucrărilor/ serviciilor de valoare mică nr. 31 din 10 august 2021 Primăria satului Călinești a achitat suma contractuală în mărime de 299275,06 lei pentru reparația capitala a Casei de cultură s. Călinești, termoizolare fațadelor conform devizului local semnat de Primăria satului Călinești și SRL”ECOLIDER TRANS”.
Indică, că conform contractului menționat supra prestatorul s-a obligat să execute lucrările de reparația capitală până la 31 decembrie 2012, prin scrisoare de garanție lucrările au fost amânate până în luna aprilie 2022, necătând la recunoașterea faptului neexecutării lucrărilor menționate în devizul local, pârâta nu și-a onorat obligația de executare a serviciilor aferente contractului.

Menționează că obligația de transferare a sumei aferente contractului a fost executată, careva pretenții de către pârâtă în acest sens nu au fost invocate.
Susține că reieșind din faptul că pârâta a încălcat termenul de achitare a datoriei, la data de 2 februarie 2023 în adresa acesteia au fost expediate reclamațiile, prin care s-a solicitat achitarea integrală a datoriei prin restituirea sumei 48644,77 lei.
În temeiul articolelor 858, 860, 874, 901, 942, 996 din Codul civil, reclamanta Primăria satului Călinești, solicită admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea de la SRL"ECOLIDER TRANS", în beneficiul Primăriei satului Călinești, a datoriei în suma de 48644,77 lei, taxa de stat în sumă de 1459,35 lei și cheltuieli de asistența juridică în mărime de 10000,00 lei.

Poziţia instanţei de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2023, s-a respins acțiunea, ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 6 noiembrie 2023, apelanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, amânarea achitării taxei de stat.
4. La data de 20 decembrie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Victoria Sîrbu (f.d.66).
5. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelanta Primăria satului Călinești. S-a comunicat părții apelante Primăria satului Călinești despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și anume prezentarea cererii de apel motivate, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat părții apelante că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare (f.d.67-68).
6. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 ianuarie 2024, s-a declinat competența completului specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ, de la examinarea prezentei cauze, în ordine de apel și s-a remis dosarul Președintelui Curții de Apel Chișinău, spre redistribuire aleatorie judecătorilor completurilor specializate în materie de drept comun ale Curții de Apel Chișinău (f.d.72).

7. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu pe data de 16 ianuarie 2024 (f.d.73).
8. La data de 17 ianuarie 2024, apelanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia, a prezentat cererea de apel motivată, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2023, a fost recepționată la 9 ianuarie 2024 de către avocatul Maria Perebicovscaia și la 10 ianuarie 2024 de către Primăria satului Călinești, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la dosar (f.d.75, 76). La fel, la cererea de apel motivată, a fost anexată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1240,45 lei (f.d.80).
9. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia (f.d.81).

Argumentele părților:

10. În motivarea apelului s-a indicat, că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată.

Menționează că în baza Contractului pentru achiziționarea bunurilor/ lucrărilor/ serviciilor de valoare mică nr. 31 din 10 august 2021, Primăria satului Călinești a achitat suma contractuală în mărime de 299275,06 lei pentru lucrările de reparație capitală a Casei de cultura s. Călinești, termoizolare a fațadelor conform devizului local semnat de Primăria satului Călinești şi SRL”ECOLIDER TRANS”, confirmat prin facturile fiscale semnate de părţi.

Punctează că conform contractului, prestatorul s-a obligat să execute lucrările de reparație capitală până la 31 decembrie 2021. Ulterior, prin scrisoare de garanţie SRL”ECOLIDER TRANS” a amânat lucrările pînă la luna aprilie 2022.

Susține că necătând la recunoașterea faptului neexecutării lucrărilor menționate în devizul local, debitorul nu şi-a onorat obligația de executare a serviciilor aferente contractului pentru achiziționarea bunurilor/ lucrărilor/ serviciilor nr. 31 din 10 august 2021 semnat de părţi și anume tencuieli exterioare conform p.5 devizului local în suma de 48644,77 lei.

Evidențiază că unicul motiv pentru respingerea acţiunii de către instanţa de fond este, este faptul că ”*reclamanta autoritatea publică locală n-a confirmat prin probe recepționarea lucrărilor în ordinea stabilită de contract şi legea nici la data de 31 decembrie 2021 şi nici ulterior...*”, însă apelanta Primăria satului Călinești, nici nu poate demonstra recepționarea lucrărilor din motivul că aceste lucrări de reparație capitală a fațadei Casei de Cultură din satul Călinești, nu au fost finalizate de către SRL”ECOLIDER TRANS”. Prin urmare, la dosar sunt anexate probele care confirmă că SRL”ECOLIDER TRANS” nu a efectuat lucrările de reparație

conform contractului și devizului local semnate de părţi și anume: proces de constatare a lucrărilor neîndeplinite din 1 ianuarie 2023 şi act de verificare din 25 ianuarie 2023, care au foste expediate SRL”ECOLIDER TRANS” împreună cu reclamația la data de 2 februarie 2023.
Menţionează că instanţa de fond a ignorat probele anexate de către reclamant la cerere de chemare în judecată și a respins acţiunea din motivul că nu a fost confirmată recepționarea lucrărilor.
Consideră că este absolut neîntemeiată afirmația instanţei de fond ”*Proces de constatare din 1 ianuarie 2023 şi act de verificare din 25 ianuarie 2023 nu confirmă executarea contractului litigios în partea ce ține de recepționarea a bunurile/ lucrările/ serviciile, nu confirmă existența datorie*”, or conform art. 118 alin. (1) al Codului de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Prin urmare, din argumentele instanţei de fond reiese că apelanta este obligată să probeze executarea lucrărilor care de fapt nu au fost executate de către intimat.
Punctează că Primăria satului Călinești a probat executarea obligațiilor sale de achitare a sumei prestațiilor conform Contractului pentru achiziționarea lucrărilor și devizului local prin facturile de transferare a sumei contractului în mărime de 299275 lei din bugetul aprobat pentru lucrările de reparație, iar sarcina probațiunii executării obligațiilor contractuale a prestatorului este anume intimatului.
Subliniază că contractul de achiziții publice şi/sau acordul-cadru se încheie între autoritatea contractantă şi ofertantul/ofertanții a căror ofertă a fost desemnată câștigătoare prezintă contract bilateral, fiecare din părţi având obligaţiile sale contractuale. Contractul de achiziții publice/acordul-cadru pentru care sursele financiare se alocă din bugetul de stat/bugetul local se înregistrează obligatoriu la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor şi intră în vigoare la data înregistrării sau la o altă dată ulterioară prevăzută de acesta după înregistrare la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor. Necătând la faptul aprobării și transferării sumelor din bugetul de stat, prestatorul cu rea credință se eschiva de la executarea obligațiilor.
Relevă că neexecutare obligațiilor se confirmă și prin scrisoarea de garanţie expediată de către SRL”ECOLIDER TRANS” prin care acesta a confirmat faptul neexecutării lucrărilor la data de 31 decembrie 2021 din motivul temperaturilor joase şi s-a obligat executare acestora pînă la luna aprilie 2022.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care va fi admisă integral cererea de chemare în judecată a Primăriei satului Călinești.

11. Intimata SRL”ECOLIDER TRANS”, deși a fost informată despre examinarea în procedura scrisă a cererii de apel, nu a prezentat referință la acesta și nu și-

a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății, trimiterea poștală expediată la adresa juridică a intimatei, fiind restituită cu mențiunea ”nereclamat” (f.d.84-86).

Aprecierea instanţei de apel:

12. Analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul consideră necesar de a admite apelul, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.
13. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
14. În conformitate cu art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.
15. În temeiul art. 386 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanţele pricinii.
16. Conform art. 276^4 din Codul de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.
17. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
18. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
19. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale

referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

20. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
21. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
22. Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
23. În opinia Colegiului, prima instanță, nu a ținut cont de aceste deziderate, nu a dat eficiență deplină tuturor circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
24. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la 10 august 2021 între Primăria satului Călinești și SRL”ECOLIDER TRANS”, a fost încheiat contractul nr. 31 pentru achiziționarea bunurilor/ lucrărilor/ serviciilor de valoare mică referitor la achiziționarea „Reparația capitala a clădirii Casei de Cultură” (f.d.7-9).
25. În baza contractului pentru achiziționarea bunurilor/ lucrărilor/ serviciilor de valoare mică nr. 31 din 10 august 2021, Primăria satului Călinești a achitat suma contractuală în mărime de 299275,06 lei pentru lucrările de reparație capitală a Casei de cultura s. Călinești, termoizolare a fațadelor conform devizului local semnat de Primăria satului Călinești și SRL”ECOLIDER TRANS”, confirmat prin facturile fiscale semnate de părţi (f.d.10-14).

26. Conform contractului sus menționat, prestatorul SRL”ECOLIDER TRANS” s-a obligat să execute lucrările de reparație capitală până la 31 decembrie 2021.
27. Ulterior, prin scrisoare de garanţie, SRL”ECOLIDER TRANS”, reprezentată de Vladimir Turturica, director, a garantat finalizarea lucrărilor de reparație capitală a fațadei Casei de Cultură din satul Călinești, raionul Fălești în anul 2022, lunile martie-aprilie odată cu creșterea temperaturii aerului în atmosferă de la +10 grade Celsius (f.d.15).
28. Invocând faptul neexecutării lucrărilor menționate în devizul local, la data de 2 februarie 2023, Primăria satului Călinești a expediat în adresa SRL”ECOLIDER TRANS”, reclamația prin care a solicitat achitarea integrală a datoriei prin restituirea sumei de 48644,77 lei. Reclamații ce au fost restituite ca nereclamate.
29. Prin urmare, la data de 6 martie 2023, reclamanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL”ECOLIDER TRANS” cu privire la încasarea datoriei în suma de 48644,77 lei, a taxei de stat în sumă de 1459,35 lei și cheltuielilor de asistența juridică în mărime de 10000,00 lei.
30. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2023, s-a respins acțiunea, ca neîntemeiată.
31. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.
32. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluția instanţei de fond privind respingerea acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.
33. Cadrul legal speței sunt prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.
34. Conform prevederilor art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte

acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligațiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

35. Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.
36. Conform prevederilor art. 775 alin. (1) din Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
37. Conform prevederilor art. 776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
38. Conform prevederilor art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
39. Conform prevederilor art. 901 alin. (1) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Alin. (5) prevede că neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.
40. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond eronat a dispus respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Primăria satului Călinești, din următoarele considerente.
41. Colegiul reține că la 10 august 2021 între Primăria satului Călinești și SRL”ECOLIDER TRANS”, a fost încheiat contractul nr. 31 pentru achiziționarea bunurilor/ lucrărilor/ serviciilor de valoare mică referitor la achiziționarea „Reparația capitala a clădirii Casei de Cultură” (f.d.7-9).

42. Conform pct. 1 al contractului, furnizorul/ prestatorul/ antreprenorul își asumă obligația de a livra/ presta/ executa, iar beneficiarul – de a recepționa și achita bunurile/ lucrările/ serviciile prevăzute în specificația din contractul.
43. Conform pct. 4 al contractului, suma totală a contractului constituie 299275,06 lei.
44. Conform pct. 7 al contractului, orice modificări și/sau completări la prezentul contract sânt valabile numai în cazul când se efectuează în scris, prin semnarea acordului adițional, care intră în vigoare la data semnării acestuia.
45. Conform pct. 11 al contractului, contractul intră în vigoare la data semnării lui de părți și este valabil până la 31 decembrie 2021.
46. Conform devizului local, fără data întocmirii, suma totală constituie 299275,06 lei. (f.d.41-42).
47. Conform specificației bunurilor/ lucrărilor/ serviciilor, denumirea bunurilor/ lucrărilor/ serviciilor „Reparația capitala a clădirii Casei de cultură” cu prețul/costul de 299275,06 lei, articol, aliniat 311120 (f.d.39).
48. La data de 26 octombrie 2021 a fost eliberată factura fiscală EAA007382110 pentru 299275,06 lei (f.d.14).
49. La data de 5 noiembrie 2021 conform ordinului de plată nr.383 a fost transferată în contul SRL”ECOLIDER TRANS”, de la MF-TR Nord-Fălești Primăria Călinești, suma de 200000 lei (f.d.18).
50. Potrivit extrasului din contul curent A 04456 din 1 decembrie 2021 (f.d.16-17) și ordinului de plată (f.d.19), a fost transferată în contul SRL”ECOLIDER TRANS” de la MF-TR Nord-Fălești Primăria Călinești, suma de 99275,06 lei.
51. Conform înscrisului Scrisoarea de garanție din data de 30 decembrie 2021, SRL”ECOLIDER TRANS” reprezentat de dl. Vladimir Turturica, director, a garantat finalizarea lucrărilor de reparație capitală a fasadei Casei de Cultură din satul Călinești, r-l Fălești în anul 2022, lunile martie - aprilie odată cu creșterea temperaturii aerului în atmosferă de la +10 grade Celsius (f.d.15, 40 verso).
52. Colegiul atestă că la 30 septembrie 2022, Primăria satului Călinești a informat SRL”ECOLIDER TRANS” că la lucrările de reparație a fasadei Casei de cultură n-a fost executat pct. 5 din Devizul Local, formularul 7, prin care reiese că SRL”ECOLIDER TRANS” are restanța în suma de 48644,77 lei, fiind acordat termen de până la 15 octombrie 2022 pentru executarea lucrărilor, or restituirea sumei.
53. Conform procesului verbal din 1 ianuarie 2023, înregistrat la 16 februarie 2023, comisia în componența primarului satului, secretarului consiliului sătesc, contabil pe materiale și specialist Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri în cadrul consiliului raional Fălești a constat că agentul

economic nu și-a onorat obligațiunile și anume pct. 5 din Deviz – tencuieli exterioare de 2-3 mm grosimea executată manual cu amestec „Tina” la pereți 689, 750 m.p. cea ce se constată că a încălcat prevederile Legii cu privire la achizițiile publice.

54. Conform prevederilor art. 1 din Legea Nr. 131 din 3 iulie 2015 privind achizițiile publice, contract de achiziţii publice – contract cu titlu oneros, încheiat în scris între unul sau mai mulţi operatori economici şi una sau mai multe autorități contractante, care are ca obiect achiziția de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii; lucrare – rezultat al unui ansamblu de lucrări de construcție de clădiri sau lucrări de geniu civil, suficient în sine pentru a îndeplini o funcție economică sau tehnică; operator economic – orice persoană fizică sau juridică, orice entitate publică sau asociație a acestor persoane şi/sau entități care furnizează bunuri, execută lucrări şi/sau prestează servicii pe piață.
55. Dat fiind faptul că în speță, Primăria satului Călinești pretinde încasarea datoriei rezultate din contractul nr.31 din 10 august 2021, respectiv obligațiunile pârâtei sunt născute din contract, în temeiul art.776 Cod civil.
56. Conform prevederilor art. 74 alin. (1) din Legea nr. 131 din 3 iulie 2015 privind achizițiile publice, contractul de achiziţii publice se încheie conform procedurilor de achiziţie publică prevăzute de prezenta lege, pentru întreaga sumă atribuită unei achiziţii pe an, în temeiul planului de achiziţie și în limita alocațiilor aprobate. Alin. (2) prevede că înştiinţarea ofertantului cîştigător şi încheierea contractului de achiziţii publice se efectuează în conformitate cu art. 31. Potrivit alin. (3), ofertanţii sînt informaţi, la momentul solicitării ofertelor, despre condiţiile de încheiere a contractului de achiziţii publice. Alin. (4) prevede că se interzice, la momentul încheierii contractului de achiziţii publice, modificarea unor elemente ale ofertei cîştigătoare, impunerea de noi cerinţe ofertantului cîştigător sau implicarea oricărui alt ofertant decît cel care a prezentat oferta cea mai avantajoasă. Alin. (5) prevede că termenul de executare a contractului de achiziții publice se stabileşte în documentaţia de atribuire şi ulterior se transpune în contract, avînd în vedere necesităţile rezonabile ale autorităţii contractante. Acesta se va calcula luînd în considerare complexitatea achiziţiei preconizate, cantitatea subcontractată anticipat şi timpul real solicitat pentru producerea, stocarea şi transportarea bunurilor de la punctele de furnizare sau pentru prestarea serviciilor. Potrivit alin.(6), condiţiile de executare a contractului de achiziţii publice nu vor cuprinde clauze, direct sau indirect, discriminatorii. Potrivit alin. (7), contractul de achiziţii publice şi/sau acordul-cadru se încheie între autoritatea contractantă şi ofertantul/ofertanţii a căror ofertă a fost desemnată cîştigătoare. Alin. (8) prevede că contractul de achiziții publice/acordul-cadru

pentru care sursele financiare se alocă din bugetul de stat/bugetul local se înregistrează obligatoriu la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor și intră în vigoare la data înregistrării sau la o altă dată ulterioară prevăzută de acesta după înregistrare la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor. Iar potrivit alin. (9), contractul de achiziții publice/acordul-cadru pentru care gestionarea surselor financiare nu se efectuează prin intermediul sistemului trezorerial intră în vigoare la data semnării sau la o altă dată ulterioară indicată în acesta, cu condiția expirării termenelor de așteptare prevăzute la art. 31.

57. Conform prevederilor art. 1352 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părţi (client), iar aceasta se obligă să recepţioneze lucrarea şi să plătească preţul convenit. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, obiectul contractului de antrepriză poate fi atît producerea sau transformarea unui bun, cît şi obţinerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.
58. Conform prevederilor art. 1360 alin. (1) din Codul civil, părţile contractante pot conveni asupra unui termen general de executare, iar în caz de necesitate, şi asupra termenului de demarare a lucrărilor, asupra termenului de executare a unor părţi din lucrare şi asupra termenului de finisare a lucrării. Alin. (2) prevede că termenul poate fi modificat numai cu acordul comun al părţilor. Iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, dacă părţile convin, executarea poate avea loc într-un termen redus sau imediat, în prezenţa clientului.
59. Conform contractului litigios termen de executare/valabilitatea contractului este de până la 31 decembrie 2021, însă prin Scrisoare de garanție, semnată de directorul SRL”ECOLIDER TRANS”, Vladimir Turturica, și acceptată de Primarul Primăriei satului Călinești, Ala Procopciuc, s-a garantat finalizarea lucrărilor de reparație capitală a fasadei Casei de Cultură din satul Călinești, raionul Fălești în anul 2022, lunile martie – aprilie, odată cu creșterea temperaturii aerului în atmosferă de la +10 grade Celsius.
60. Colegiul constată că instanța de fond eronat a apreciat critic înscrisul dat, reținând faptul că nu este pertinent și nu convinge temeinicia acțiunii, or, Scrisoarea de garanție a fost semnat de ambele părți, atât de directorul SRL”ECOLIDER TRANS”, Vladimir Turturica, cât și de Primarul Primăriei satului Călinești, Ala Procopciuc, fiind aplicate ștampilele ambelor instituții.
61. Colegiul punctează că SRL”ECOLIDER TRANS” nu s-a opus și nu a prezentat careva contraargumente referitor la veridicitatea înscrisului dat, scrisoarea de garanție producând efecte juridice.
62. În aceeași ordine de idei, Colegiul apreciază critic argumentul instanței de fond, precum că Primăria satului Călinești, nu a confirmat prin probe recepționarea lucrărilor în ordinea stabilită de contract și legea nici la data de

31 decembrie 2021 și nici ulterior, or, Primăria satului Călinești nu poate demonstra recepționarea lucrărilor din motivul că aceste lucrări de reparație capitală a fațadei Casei de Cultură din satul Călinești, nu au fost finalizate de către SRL"ECOLIDER TRANS".

63. Colegiul atestă că la dosar sunt anexate probele care confirmă că SRL"ECOLIDER TRANS" nu a efectuat lucrările de reparație conform contractului și devizului local semnate de părți și anume: proces de constatare a lucrărilor neîndeplinite din 1 ianuarie 2023 și act de verificare din 25 ianuarie 2023, care au foste expediate SRL"ECOLIDER TRANS" împreună cu reclamația la data de 2 februarie 2023.
64. Colegiul constată că Primăria satului Călinești a probat executarea obligațiilor sale de achitare a sumei prestațiilor conform Contractului pentru achiziționarea lucrărilor și devizului local prin facturile de transferare a sumei contractului în mărime de 299275 lei din bugetul aprobat pentru lucrările de reparație, iar sarcina probațiunii executării obligațiilor contractuale a prestatorului este anume intimatului SRL"ECOLIDER TRANS".
65. În aceeași ordine de idei, Colegiul remarcă, că contractul de achiziții publice și/sau acordul-cadru se încheie între autoritatea contractantă și ofertantul/ofertanții a căror ofertă a fost desemnată câștigătoare prezintă contract bilateral, fiecare din părți având obligațiile sale contractuale. Contractul de achiziții publice/acordul-cadru pentru care sursele financiare se alocă din bugetul de stat/bugetul local se înregistrează obligatoriu la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor și intră în vigoare la data înregistrării sau la o altă dată ulterioară prevăzută de acesta după înregistrare la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor.
66. Astfel, se atestă cu certitudine că necătând la faptul aprobării și transferării sumelor din bugetul de stat, prestatorul cu rea-credință se eschivează de la executarea obligațiilor.
67. La acest compartiment, Colegiul subliniază că neexecutare obligațiilor se confirmă și prin scrisoarea de garanție expediată de către SRL"ECOLIDER TRANS" prin care acesta a confirmat faptul neexecutării lucrărilor la data de 31 decembrie 2021 din motivul temperaturilor joase și s-a obligat executare acestora pînă la luna martie-aprilie 2022.
68. Din aceste considerente, Colegiul ajunge la concluzia privind admiterea cererii de apel declarate de apelanta Primăria satului Călinești, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri de încasare de la SRL"ECOLIDER TRANS", în beneficiul Primăriei satului Călinești, a datoriei în mărime de 48644,77 lei.
69. Concomitent, conform prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de

judecare a cauzei.

70. Conform prevederilor art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistenţă juridică.
71. În corespundere cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretențiile reclamantului.
72. Conform prevederilor art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Iar potrivit alin.(1^1), cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
73. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de apel urmează a fi admisă, cu casarea hotărârii instanței de fond, Colegiul va dispune încasarea de la SRL”ECOLIDER TRANS”, în beneficiul Primăriei satului Călinești, cheltuielile de judecată suportate în instanța de fond și instanța de apel, suma de 1459,35 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.78 din 1 martie 2023 (f.d.2), suma de 1240,45 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr.22241527 din 12 ianuarie 2024 (f.d.80), precum și suma de 5000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, cheltuieli pe care instanța le consideră ca fiind necesare și rezonabile, în rest urmând a fi respinse.
74. În final, Colegiul reiterează concluzia că instanța de fond incorect a adoptat soluția privind respingerea acțiunii, hotărârea contravine cerinţelor art. 239 din Codul de procedură civilă, astfel că cererea de apel înaintată de apelanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia, urmează a fi admisă, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. c), 276^4, 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de apelanta Primăria satului Călinești, reprezentată de avocatul Maria Perebicovscaia.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Primăria satului Călinești.

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată ”ECOLIDER TRANS”, IDNO *****, în beneficiul Primăriei satului Călinești, IDNO *****, datoria în mărime de 48644,77 lei, suma de 5000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 1459,35 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 1240,45 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel, iar în total suma de 56344,57 lei (cincizeci și șase mii trei sute patruzeci și patru lei, 57 bani).

În rest, în partea ce excede suma privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, se respinge.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila